

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
El. p. smmin@smm.lt

2020-02-19 Nr. 2 -

Kopija

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
sumin@sumin.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4083(2)

UAB „LG Keleiviams“ (toliau – **Bendrovė**) susipažino su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4083(2)“ projektu (toliau – **Nutarimo projektas**), kuris buvo svarstytas 2020 m. vasario 12 d. vykusiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime ir teikia savo siūlymus dėl Transporto lengvatų įstatymo papildymo.

Bendrovė pritaria iniciatyvai suvienodinti transporto lengvatų taikymo režimą visų mokyklų mokiniams, tačiau atkreipia dėmesį, kad siūlomi Transporto lengvatų įstatymo pakeitimai problemą, aptariamą Aiškinamajame rašte „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII – 1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto“ (toliau – **Aiškinamasis raštas**), sprendžia tik iš dalies ir visiškai nesuvienodina transporto lengvatų taikymo sąlygų aukštųjų mokyklų studentams, profesinio ugdymo mokyklų mokiniams, mokyklų, vykdančių specializuoto ugdymo krypties programas, mokiniams, ir bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams dėl žemiau nurodytų priežasčių.

Visų pirma, pažymėtina, kad šiuo metu galiojančio Transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad *„Teisę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo arba vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bilietą su 50 procentų nuolaida turi aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiai bei jų šeimos nariai, studijuojantys Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių aukštosiose mokyklose pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, taip pat mokiniai, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu.“* Atkreiptinas dėmesys, kad nei minėtame, nei kituose Transporto lengvatų įstatymo straipsniuose neįtvirtinta teisė įsigyti vienkartinį ar terminuotą vardinį važiavimo keleiviniais traukiniais bilietą mokiniams, kurie mokosi mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas, o Transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio apimtis, į ją įtraukiant ir keleivinius traukinius, nėra plečiama ir Nutarimo projektu.

Atsižvelgiant į tai Bendrovė kelia susirūpinimą, kad Transporto lengvatų įstatymo pakeitimu nėra siūloma suvienodinti transporto lengvatų taikymo visų mokyklų mokiniams, t. y. Transporto lengvatų įstatyme įtvirtintomis lengvatomis vykdomi keleiviniais traukiniais galėtų naudotis tik aukštųjų mokyklų studentai, mokiniai, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio ugdymo programas bei mokyklų, vykdančių specializuoto ugdymo krypties programas, mokiniai, tačiau nesuteikiama galimybė tokiomis pačiomis, lengvatinėmis sąlygomis, keleiviniais traukiniais vykti mokiniams, kurie mokosi mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas. Dėl šios priežasties, Bendrovės vertinimu, teisinis reglamentavimas nėra tinkamas, kadangi ir toliau liktų diskriminuojami bendrojo ugdymo mokyklų moksleiviai, keliaujantys ugdymo, savišvietos, kultūros tikslais keleiviniais traukiniais, nes, kaip jau nurodyta aukščiau, remiantis Transporto

lengvatų įstatymo nuostatomis, bendrojo ugdymo mokyklų moksleiviams lengvatos, vykstant keleiviniais traukiniais, nėra taikomos.

Bendrovė pažymi, kad poreikis suvienodinti lengvatas keliaujant tarp miestiniu transportu mokyklų mokiniams konstatuotas ir 2020 m. sausio 25 d. vykusioje Lietuvos moksleivių sąjungos XXIX – Nėeilinėje – Asamblėjoje. Asamblėjos metu buvo pristatyta Lietuvos moksleivių sąjungos atlikta nacionalinė apklausa dėl moksleivių keliavimo įpročių (toliau – apklausa), kurioje dalyvavo 5847 5–12 klasių mokiniai iš 57 savivaldybių Lietuvoje. Apklausoje nustatyta, kad 80 proc. atsakiusių keliauja iš gyvenamosios vietos į kitas vietas kartą per mėnesį ar dažniau, o 30 proc. iš jų naudojami tarp miestiniu transportu net kelis kartus per savaitę.

Nagrinėjamo klausimo kontekste taip pat svarbu akcentuoti ir aplinkosaugos aspektą. Remiantis Europos Komisijos užsakyto tyrimo „Sustainable Transport Infrastructure Charging and Internalisation of Transport Externalities: Main Findings“ išvadomis, geležinkelių keleivinio transporto išorinė vidutinė sąnauda yra iki 4 kartų mažesnė nei asmeninių automobilių¹.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, taip pat atkreipdama dėmesį, kad poreikį keliauti ir dalyvauti viešojoje, kultūrinėje ir švietimo veikloje turi ne tik aukštųjų ir profesinio lavinimo mokyklų studentai bei moksleiviai, bet ir pagal bendrojo ugdymo programas besimokinantys mokiniai, Bendrovė siūlo praplėsti Transporto lengvatų įstatymo taikymo apimtį ir papildyti Transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio 3 dalį, joje numatant, kad:

„3. Teisę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolumo arba vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bilietą su 50 procentų nuolaida turi aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiai bei jų šeimos nariai, studijuojantys Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių aukštosiose mokyklose pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, **taip pat mokiniai, kurie mokosi mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas (išskyrus pilnamečius asmenis, kurie mokosi pagal suaugusiųjų pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas) grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ir pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu**, taip pat mokiniai, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu.“

Atsižvelgus į Bendrovės pasiūlymą (įskaitant ir minėtame Transporto lengvatų įstatymo projekte pateiktus siūlymus) ir atitinkamai pakeitus Transporto lengvatų įstatymą, būtų pilna apimti pasiektas minėto įstatymo pakeitimo teigiamas rezultatas – dalis mokinių nebebūtų galimai diskriminuojami nepagrįstai neskiriant jiems nuolaidų ir jie galėtų važinėti į mokyklą ir iš jos, taip pat kultūros, savišvietos ir kitais tikslais, turėdami teisę įsigyti kelionės traukiniu bilietus su lengvata, taip sudarant visiems mokiniams vienodai palankias sąlygas ir, kaip nurodyta aukščiau, nediskriminuojant keliones geležinkelių transportu pasirinkusių keleivių.

Korporatyvinės veiklos departamento
direktorius, pavaduojantis
generalinį direktorių

Gediminas Šečkus

¹ https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/studies/internalisation-study-summary-isbn_978-92-76-03076-8.pdf, p. 88

Lina Kožuchovskienė, tel. (85) 269 30 29, el. p. lina.kozuchovskiene@litrail.lt